

Krav til sikkerhed og hygiejne

Hos:

- Kommunale dagplejere
- Private dagplejere
- Selvstændige private børnepassere

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Lovgivning	1
1. Fysiske rammer indendørs	2
Legerum.....	2
Pusleplads.....	3
Spiseplads.....	3
Sovemuligheder	3
Garderobeforhold	4
Brændeovne.....	4
Trapper	4
Rengøringsmidler og andre kemikalier	4
Husdyr.....	5
2. Fysiske rammer udendørs	5
Vand – bassiner, fiskedamme, fuglebade m.m.....	5
Legeredskaber	6
Trampoliner	7
Giftige planter og barkflis.....	7
Bålsted	7
Øvrige retningslinjer	8
3. Hygiejne.....	9
Bleskift	9
Spisesituationer	10
Generelt om god hygiejne i dagplejehjemmet.....	10
Pudse/tørre næse.....	10
Vådservietter/håndsprit	10
Sutter	10
Rengøring af legetøj, tæpper, bamser m.m.....	11
Barnevogne	11
Ud på tur	11

Forord

Når man ønsker at blive ansat som kommunal dagplejer eller ønsker at etablere sig som selvstændig privat børnepasser, åbner man sit private hjem som pasningstilbud til småbørn mellem 0 og 3 år. Derfor skal hjemmet være indrettet, så det er egnet til pasning, udvikling og læring for op til fem børn i dagtimerne. Der skal derfor være mulighed for at lege både ude og inde, og forholdene skal leve op til lovens krav om sikkerhed.

Denne pjece indeholder en beskrivelse af krav til sikkerhed og hygiejne i den kommunale og private dagpleje, samt hos selvstændige private børnepassere og indeholder følgende tre hovedafsnit:

1. Fysiske rammer indendørs
2. Fysiske rammer udendørs
3. Hygiejne

Pjecen følger strukturen i de to tjeklister, som anvendes ved henholdsvis godkendelse af et nyt dagplejehjem eller en ny privat børnepasning og det løbende tilsyn hvad angår sikkerhed indendørs og udendørs, samt hygiejne.

Lovgivning

Ifølge Dagtilbudslovens §§ 21 og 22 kan dagtilbud etableres i private hjem eller i andre lokaler i børnenes hjemlige miljø og drives af kommunen som kommunal eller privat dagpleje. Dagtilbudslovens §§ 78 og 79 giver ligeledes mulighed for etablering af private pasningsordninger.

Kommunalbestyrelsen skal godkende private hjem og andre lokaler til brug for dagpleje eller en privat pasningsordning.

Det er ligeledes kommunalbestyrelsen som har ansvaret for at føre tilsyn hos dagplejere og selvstændige private børnepassere. Denne opgave er hvad angår de kommunale dagplejere uddelegeret til distriktsleder og pædagogiske konsulenter i dagplejen i de enkelte områder og distrikter, mens det er lederen og en konsulent fra pædagogisk konsulentteam, som har ansvaret for tilsyn hos private dagplejere og selvstændige private børnepassere.

Der kan i den enkelte dagpleje og hos den enkelte selvstændige private børnepasser modtages op til fem børn. Hvis dagplejen eller den private børnepasning varetages af flere personer, kan det besluttes, at dagplejen eller pasningsordningen modtager op til 10 børn. Dette kræver en speciel godkendelse, samt en særlig godkendelse af bygningerne.

1. Fysiske rammer indendørs

Dagplejehjemmet eller hjemmet hos en selvstændig privat børnepasser skal indrettes, så der er mindst mulig risiko for, at børnene kommer til skade. Samtidigt skal der tages højde for at det er en naturlig del af børnenes udvikling at udforske og udfordre omverdenen. På den måde lærer børnene hele tiden nyt og bliver dygtigere til at forstå konsekvenserne af deres handlinger og adfærd. Det er derfor vigtigt, at børnene frit får lov til at lære og udvikle sig samtidigt med at det sikres, at det sker under trygge rammer, uden at der er risiko for alvorlige ulykker.

Det første godkendelsestilsyn af de indendørs rammer hos nye dagplejere og selvstændige private børnepassere, samt de efterfølgende løbende tilsyn tager afsæt i Sikkerhedsstyrelsens folder '[Børns sikkerhed](#)', som har fokus på børns sikkerhed i hjemmet.

Det anbefales, at relevante arbejdsmiljøforhold tænkes med ind i de valgte løsninger. F.eks. bør børn der kan, selv kravle op på puslepladsen ved hjælp af en skammel.

Legerum

I dagplejerens eller børnepasserens hjem skal der være et legerum. Det kan være et værelse, en del af opholdsstuen eller et alrum, der indrettes og anvendes til børnene i dagplejen eller pasningsordningen.

Følgende krav til legerummet skal være opfyldte:

- Der skal være dagslys samt tilpas varme og ventilation i lokalet.
- Det skal være permanent indrettet og være af passende størrelse med plads til borde, stole, reoler og legetøj, samt gulvplads så børnene har muligheder for leg.
- Fritstående reoler og skabe skal fastgøres til væggen, så de ikke kan vælte ned over børnene
- Det skal ligge i rimelig nærhed af køkken og toilet/puslefaciliteter.
- Der skal monteres røgalarm.

Følgende lokaler kan ikke godkendes til legerum:

- Egne børns værelser.
- Gangarealer

Det anbefales at gennemgå legerummet i børnehøjde og overveje følgende tiltag:

- Anvende hjørnebeskyttere på borde med skarpe hjørner
- Bruge dørstoppere eller klemmesikringer på døre
- Binde snore og kæder på rullegardiner, persiener og lignende op
- Sørge for at halogenspots og opladere er udenfor børnenes rækkevidde, så de ikke brænder sig på dem
- Montere en børnesikret haspe på vinduer, så de kun kan åbnes nogle få centimeter
- Sikre at der ikke er møbler tæt på vinduer, så børnene kan klatre op
- Få udskiftet gamle, løse og slidte stikkontakter til nye med pillesikring

Legetøj

Alt legetøj skal være CE-mærket. Fabrikanten mærker legetøjet for at vise myndighederne, at alle krav i legetøjsdirektivet er overholdt. Hvis CE-mærket mangler, lever legetøjet med stor sandsynlighed ikke op til sikkerhedskravene. CE-mærket kan sidde på legetøjets emballage eller på produktet

Legetøj til børn under 3 år er underlagt skærpede krav. Legetøjet må ikke indeholde smådele, som kan sluges eller sætte sig fast i luftvejene.

Legetøj med batterier skal være sikret med skruer.

Pusleplads

Der skal indrettes en pusleplads på et badeværelse eller i et opvarmet bryggers med vask og vandhane. Alternativt anvendes vaskefad (se også afsnittet om bleskift under hygiejne).

Puslepladsen skal indrettes, så vaskeklude, bleer, engangshandsker m.m. er indenfor rækkevidde. Der skal desuden være en pedalbetjent affaldsspand foret med plastpose lige ved pladsen.

Det må ikke trække ved puslepladsen.

Spiseplads

Der skal være et bord i køkkenet eller spisestue/alrum, hvor børnene i dagplejen eller pasningsordningen kan sidde samlet og spise.

Legerum, der kan indrettes med en spiseplads til børnene i dagplejen eller pasningsordningen, kan også godkendes.

Sovemuligheder

Der skal være mulighed for, at børnene i dagplejen eller pasningsordningen kan sove indendørs, hvis forældrene har et ønske om det. Det forudsættes, at der er de nødvendige indendørs sovepladser til børnene. Der skal monteres røgalarm i rum med sovepladser.

Der skal være plads til, at barnevogne kan stå et sikkert sted, som kan overvåges, når børnene i dagplejen eller pasningsordningen sover ude.

[Sundhedsstyrelsens anbefalinger](#) om brug af seler skal følges:

- Ingen sele kan anses for at være helt sikker. Sundhedsstyrelsen anbefaler på den baggrund, at børn, der sover udenfor i sele skal tilses regelmæssigt under søvn
- Hvis et barn sover i sele, skal soveselen passe til formålet, opfylde gældende kvalitetskrav, efterses for eventuelle mangler. Brugsanvisningen skal følges hver gang, soveselen anvendes
- Vågne børn i sele bør ikke være alene
- Der findes mange typer af seler til mange forskellige formål, fx gåseler, bæreseler, soveseler, barnevognsseler osv. Lad kun barnet sove i en sovesele
- Soveselen skal opfylde den europæiske sikkerhedsstandard EN 13210:2004 og være godkendt af Varefakta og mærket VAREFAKTA

- Vælg en sovesele med skridtstrop/skridtgjord, der passer til barnets alder og størrelse. Selen skal sidde tæt ind til kroppen uden at stramme, så barnet ikke kan arbejde sig fri af den, og den skal være nem at justere – både til større og til mindre størrelse
- Soveselen skal være fastspændt med remme i bunden af barnevognen/krybben, og remmene skal være strammet helt til, så barnet ikke kan løfte sig fra madrassen
- Soveselen skal installeres og benyttes i overensstemmelse med brugsanvisningen hver gang, den bruges
- Soveselen skal efterses for slitage, mørt stof, løse syninger og ødelagte spænder hver eneste gang, barnet fastspændes
- Vælg en sovesele, der kan vaskes ved mindst 60 grader
- Beslag, knapper og spænder bør være nikkelfrie

Se også Fredericia Kommunes anbefalinger for sovende børn i Bilag 1.

Garderobeforhold

I bryggers/entre skal ophænges knager til at børnene i dagplejen eller pasningsordningen kan hænge deres tøj, og der skal sikres plads til skiftetøj.

Det skal sikres, at børnene i pasningsordningen ikke har adgang til tasker, som kan indeholde fx plastikposer eller medicin.

Brændeovne

Hvis der er brændeovn i hjemmet, skal der sættes afskærmning foran brændeovnen.

Trapper

Er der indvendige trapper, skal disse afskærmes. Udvendige trappenedgange til kælder eller andet skal afskærmes.

Rengøringsmidler og andre kemikalier

Dagplejeren eller den private børnepasser har ansvar for at forebygge enhver risiko for ulykker i den del af hjemmet, hvor dagplejen eller pasningsordningen er. Alle rengøringsmidler og andre kemikalier skal derfor opbevares forsvarligt aflåst, når der er børn i hjemmet hos dagplejeren eller den private børnepasser. Rengøringsmidler og andre kemikalier må ikke stå fremme, så børnene i dagplejen eller pasningsordningen kan nå det.

Husdyr

Er der husdyr i hjemmet hos dagplejen eller den private børnepasser, skal forældrene informeres om, hvilke husdyr der forefindes eller planlægges anskaffet i hjemmet. Der skal være et afskærmet sted i dagplejen eller pasningsordningen, hvor husdyr kan være i fred for børnene i dagplejen eller pasningsordningen.

Er der hund i hjemmet, er det ikke tilladt at gå tur med børnene i dagplejen eller pasningsordningen og hund samtidig.

Hunde- og kattermad skal stå uden for børnenes rækkevidde.

2. Fysiske rammer udendørs

Legepladserne skal indrettes, så der er mindst mulig risiko for, at børnene kommer til skade og samtidigt skal børnene have de udfordringer, de udviklingsmæssigt er parate til. Derfor skal der findes en balance, hvor legepladsernes udformning understøtter børnenes sundhed og trivsel, uden at der er risiko for alvorlige ulykker.

Det konkrete tilsyn med legepladser hos dagplejere og private selvstændige børnepassere tager afsæt i Dansk Standard DS/EN 1176-1.

Beskrivelsen her er ikke udtømmende – se tjeklisten for flere punkter som gennemgås ved godkendelse af og tilsyn hos ny eller nuværende dagplejer eller selvstændig privat børnepasser.

Det anbefales, at relevante arbejdsmiljøforhold tænkes med ind i de valgte løsninger. F.eks. bør børn der kan kravle selv, ved hjælp af en stige og en støttende hånd kravle op på gyngen eller i barnevognen.

Vand – bassiner, fiskedamme, fuglebade m.m.

Hvis der er vandbassiner, fiskedamme m.m. i og omkring et dagplejehjem eller en pasningsordning, skal der være skærpet tilsyn hermed. Derudover skal nedenstående retningslinjer efterleves:

Bassin, spabad Jacuzzi eller lignende

- Hvis bassinet, spabadet, jacuzzien eller lignende er forsynet med fast kant skal stige, trappe, stole eller lign. opbevares et andet sted end i umiddelbar nærhed af bassinet.
- Bassinet, spabadet, jacuzzien eller lignende skal være indhegnet med et lukket fast hegn på mindst 150 cm i højden. Hegnet må ikke indbyde til klatring og skal flugte med grunden, så børnene ikke har mulighed for at kravle under.
- Lågen skal være aflåst så børnene ikke selv kan åbne lågen. Lågen skal desuden være monteret med en fjeder-påvirkning.
- Bassinet, spabadet, jacuzzien eller lignende må ikke på noget tidspunkt benyttes i den tid børnene opholder sig hos dagplejeren eller den selvstændige børnepasser.

Fiskedamme, fuglebassiner eller lignende

- Fiskedamme, fuglebade eller lignende med vanddybde over 10 cm skal sikres. Dette kan evt. gøres med et Rionet med maskestørrelse 5x5 cm i vandets overflade, max 2 cm under overfladen. Dimensionen på Rionettet aftales individuelt.
- Dammen/bassinet skal være indhegnet med et hegn på mindst 120 cm i højden.

Regnvandssamlere eller lignende

- Alt vand som f.eks. regnvandssamlere sikres med aflåst låg og skal som udgangspunkt være placeret uden for børnenes legeområde.

Legeredskaber

Legepladsen og legeredskaberne skal sikres, så der ikke opstår farlige situationer eller uheld. Derfor skal tilsynet blandt andet sikre at der ikke opstår farlige situationer ved fastklemning af hoved, fingre, fod, tøj eller hele kroppen.

Legepladsen og legeredskaberne skal derfor leve op til følgende punkter:

- For at undgå såkaldte "hovedklemfælder" skal åbninger være enten mindre end 89 mm eller større end 230 mm (så barnets hoved ikke kan sidde fast), hvis åbningen er placeret mere end 60 cm over underlaget.
- For at undgå at barnets fingre kan komme i klemme, må åbninger ikke være mellem 8 og 25 mm.
- Underlaget under legeredskaber skal have støddæmpende egenskaber (f.eks. faldsand eller grus – græsplæne kan bruges ved en max. faldhøjde på 1m.)
- Der skal være sideafskærmninger og håndlister på redskaber, som er hævet mere end 60 cm. over underlaget
- Der skal være et fornødent frirum rundt om redskaberne
- Der må ikke være skarpe eller spidse genstande, som et barn kan rive sig på eller sidde fast på
- Kvaliteten af sandet i sandkasser skal være højt og skal skiftes mindst én gang om året. Sandkasser skal samtidigt holdes fri for fremmedlegemer.
- Legehuse skal have mindst to adgangsåbninger, hvis huset er dybere end to meter. Åbningerne må ikke være under 50 cm.
- Faldhøjden på en gyngemå aldrig overstige 3 meter, mens frihøjden fra sæde til jord skal være mindst 35 cm eller 40 cm, hvis sædet er et bildæk.
- Fastmonterede rutsjebanens udløbsområde må højst falde 10 % og skal være mindst 30 cm langt. Banens bredde skal være under 65 cm eller over 95 cm. Rutsjebanens sider skal have en højde på mindst 10 cm ved en faldhøjde på max. 120 cm.
- Løse rutsjebaner kan kun placeres med græs som faldunderlag, hvis højden fra terræn til sideområde ikke overstiger 100 cm.
- Der må ikke være defekte dele på redskaberne.
- Der må ikke være råd i træværk som kan forårsage brud
- Trykimprægneret træ til legeredskaber kan kun anvendes med kvalitetsmærket NTR-A (med jordkontakt) eller NTR-AB (uden jordkontakt).

Trampoliner

I Fredericia Kommune må dagplejebørn og børn i private pasningsordninger ikke benytte/lege på trampoliner, idet Sundhedsstyrelsen fraråder anvendelse af trampoliner i dagtilbud.

Hvis der forefindes en trampolin i haven til privat brug, skal det sikres, at børnene i dagplejen eller den private pasningsordning ikke kan bruge den. Dette kan f.eks. gøres ved at fjerne stige eller andre muligheder for at klatre op på trampolinen.

Små trampoliner (trampetter) kan dog bruges som sans- og motorikredskab, såfremt dagplejeren eller den private selvstændig børnepasser er til stede og kan støtte barnet. Små trampoliner er typisk 80-100 cm i diameter og har en højde på op til 25 cm.

Giftige planter og barkflis

Træer, buske, planter og urter med giftige bær og andre giftige plantedele skal undgås eller om nødvendigt fjernes, selvom træer, buske og planter på legepladsen erfaringsmæssigt kun sjældent giver anledning til forgiftning.

Der er dog giftige træer og buske, som ikke må plantes på legepladsen, herunder Guldregn (Laburnum alpinum), Taks (Taxus baccata), Pebertræ (Daphne mezereum) og Engletrompet (Datura suaveolens).

Et godt sted at søge viden om giftige træer, buske og planter er på giftlinjen.dk under søgeordene "planter og svampe".

Hvis et barn har spist giftige planter eller andet, kan Giftlinjen kontaktes på 82 12 12 12 for råd og vejledning.

Der må ikke ligge barkflis under legeredskaber, da det udvikler svampesporer, når børnene bevæger sig på det.

Bålsted

Der må gerne benyttes bålsted til eksempelvis snobrødsbagning og lignende i dagplejen og i private pasningsordninger. Dette under forudsætning af, at der er skærpet opmærksomhed på børnenes sikkerhed, imens denne aktivitet står på.

Vær ligeledes opmærksom på børnenes tøj, idet syntetisk tøj, som for eksempel nylon- og fleecejakker nemt antændes med en gnist. Derudover kan lange snore og meget flagrende tøj også udgøre en risiko for antændelse.

Når bålstedet ikke anvendes, skal det være afdækket eller indhegnet med et hegn på mindst 120 cm i højden, der ikke indbyder til, at børnene kan klatre over eller under.

Vær opmærksom på at børnene sidder i sikker afstand fra bålet og ikke i røgrøretningen. Der må kun anvendes tørt og rent træ til bålet.

Øvrige retningslinjer

Det er ikke tilladt at anbringe/anvende følgende elementer på legepladser i dagplejehjem eller private pasningsordninger, imens børnene er til stede:

- Drivhuse af glas (alternativt skal de være indhegnede)
- Brændestabler
- Fliser
- Giftstoffer
- Haveolielamper
- Gamle jernbanesveller
- Gamle telefonpæle

3. Hygiejne

God hygiejne er med til at forebygge og nedbringe smitte for både børn og voksne.

Fokus på god hygiejne nedbringer antallet af sygedage og bidrager til at undgå smitte og resistente bakterier hos både børn og voksne. Derfor er et øget fokus på dette også en del af opgaverne hos dagplejere og private børnepassere.

Afsnittet her er udarbejdet med udgangspunkt i "[Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud](#)" fra Sundhedsstyrelsen.

Bleskift

Pusleplads

- Puslepladsen skal ikke være i køkken, legerum eller andre lokaler, hvor man leger og spiser - hverken i dagplejerens hjem eller i legestuen. Der skal findes den bedst mulige løsning for nuværende ansatte, private dagplejere og private børnepassere.
- Vaskeklude, bleer, engangshandsker, samt midler til hånd- og overfladedesinfektion skal være let tilgængelige. Der skal desuden være en pedalbetjent affaldsspand foret med plastpose lige ved pladsen
- Når barnet bliver skiftet på pulsemadrassen, skal det placeres på et klæde (f.eks. en stofble eller et håndklæde), som kun bruges til dette barn. Børnenes klæder må ikke hænge eller ligge, så de rører ved hinanden. Hvert barn har sit eget klæde, som skal skiftes dagligt.
- Puslemadrassen skal af sprittes med overfladedesinfektion (hånddesinfektionsmiddel kan ikke anvendes til dette) efter hvert bleskift og desuden rengøres regelmæssigt med universelt rengøringsmiddel.
- Bruges vaskefade, skal de af hygiejniske grunde overtrækkes med en plasticpose, som bortskaffes efter hvert bleskift.

Håndhygiejne

- Brug engangshandsker ved skift af bleer med afføring.
- Vask altid hænder efter bleskift.
- Vær opmærksom på barnets håndhygiejne i forbindelse med bleskift.
- Hvis barnet har siddet på potte, skal barnet have vasket hænder bagefter.
- Håndsæben skal være i en sæbedispenser.
- Salver og cremer tages fra tuben og sættes på håndryggen, uden at åbningen rører huden. Salven/cremen tages herfra med den anden hånd.

Risiko for smitte

- Vær opmærksom på smitteoverførselen via eget tøj - særligt uldne sweaters og løsthængende tøj. Lange ærmer skal smøges op.
- Lange negle, neglelak og fingerringe øger risikoen for smitteoverførsel.

Potter

- Hvis der anvendes potter, bør en plastpose trækkes ud over potten, før barnet anvender den. Posen bortskaffes forsvarligt lukket.
- Efter brug vaskes og af sprittes potten med overfladedesinfektion (hånddesinfektionsmiddel kan ikke anvendes til dette).

Spisesituationer

- Dagplejer eller selvstændig privat børnepasser og børnene vasker hænder før tilberedning af mad og borddækning.
- Dagplejer eller selvstændig privat børnepasser og børnene vasker hænder inden spisetid. Se en vejledende video [her](#)
- Alle måltider spises ved bordet, med mindre man er på tur, eller der er en særlig pædagogisk grund til andet.
- Før spisning afvaskes bordene i varmt sæbevand eller dækkes med en ren voksdug.
- Børnene skal have tallerkner til deres mad, med mindre der er særlige pædagogiske grunde til andet.
- Hvert barn har sin egen klud til at tørre mund og/eller hænder.

Generelt om god hygiejne i dagplejehjemmet

Pudse/tørre næse

Som dagplejer eller selvstændig privat børnepasser pudser og tørrer man mange næser i løbet af dagen. For at forebygge smitte er det vigtigt, at man bruger et nyt papirlommetørklæde hver gang, og at det brugte med det samme smides væk. Dagplejeren eller den private børnepasser skal rengøre hænderne bagefter.

Vådservietter/håndsprit

Der må vi ikke bruges vådservietter til børn, da det er uklart, om brug af vådservietter har skadelige langtidsvirkninger. Hvis det bliver nødvendigt med bleskift på en tur anvendes våde skumklude.

Børn må heller ikke bruge håndsprit.

Sutter

Tabes en sut på gulvet, skylles den i rindende vand.

Børnenes sutter må ikke komme i berøring med hinanden.

Rengøring af legetøj, tæpper, bamser m.m.

Der er mange børn, der sutter på det samme legetøj og derved øges risikoen for at overføre smitte. Legetøjet skal kunne rengøres og skal altid rengøres efter fabrikantens vaskeanvisning, da andre former for rengøring kan medføre, at legetøjet ikke længere er sikkert at benytte.

Vejledning i rengøring af legetøj:

- Småt legetøj af plastik kan lægges i en pose af stof og vaske i vaskemaskinen ved 40 grader.
- Større legetøj kan ofte vaskes i opvaskemaskinen.
- Anbefalingen er, at legetøjet vaskes 1 gang i måneden - ved sygdom oftere.

- Vær opmærksom på, at tæpper, puder og bamser skal vaskes regelmæssigt. Tøjdyr skal kunne tåle at komme i vaskemaskinen.
- Anvendes en madras som soveplads, skal barnet ligge på eget lagen.

Rengøring af legetøj, tæpper, puder, bamser m.m. gælder også for legestuen.

Barnevogne

Barnevogne støvsuges/rengøres mindst en gang i måneden og ellers efter behov – særligt rundt i kanten, hvor krummer nemt gemmer sig.

Barnevogne efterses for skimmelvækst en gang om måneden. Det viser sig som sorte, grønne eller brune pletter. Skimmelvækst fjernes med en børste og vand og sæbe. Der tørres op bagefter, og området tørrer grundigt inden fornyet brug.

Madrasserne fra barnevognene tages ind, når de ikke er i brug. I højsommeren er det dog i orden at stille madrasserne på højkant i barnevognen, så der ikke dannes skimmelsvamp på grund af kondens.

Ud på tur

Vær ekstra opmærksom på hygiejne, når børnene tages med på tur. Medbring våde skumklude til hænderne til både børn og voksne.